

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU MESLEK VE ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI
ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

Ankara, 2017

İÇİNDEKİLER

PROGRAMLA İLGİLİ GENEL BİLGİLER	1
PROGRAM HEDEFLERİ.....	3
PROGRAMIN SÜRESİ.....	3
REFERANS DOKÜMANLAR VE DAYANAKLAR	4
BELGELENDİRME	4
ANADOLU MESLEK PROGRAMI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ	5
ANADOLU TEKNİK PROGRAMI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ	6
PROGRAMIN UYGULANMASINA YÖNELİK AÇIKLAMALAR	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	8
BAŞARILMASI ZORUNLU (*) DERSLER TABLOSU	10
PROGRAMDA AMAÇLANAN ÖĞRENME KAZANIMLARI	10
DERSLER	11
1. ORTAK DERSLER	11
2. ALAN VE DAL DERSLERİ	11
ALAN ORTAK DERSLERİ.....	11
MESLEKİ GELİŞİM DERSİ	11
KİŞİSEL BAKIM DERSİ.....	13
ANATOMİ VE FİZYOLOJİ DERSİ	14
OFİS PROGRAMLARI DERSİ.....	16
SAĞLIK HİZMETLERİNDE İLETİŞİM DERSİ.....	17
GENEL BESLENME DERSİ.....	18
MESLEK ETİĞİ DERSİ.....	19
İLK YARDIM DERSİ	19
DAL DERSLERİ	21
İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM DERSİ	21
YAŞLI BAKIMI DAL DERSLERİ.....	22
AKTİF YAŞLANMA DERSİ.....	22
BAKIM TEKNİKLERİ DERSİ	22
ENFEKSİYON HASTALIKLARINDAN KORUNMA DERSİ	23
REHABİLİTASYON DERSİ	24
TIBBİ TERMİNOLOJİ DERSİ	25
TEMEL İLAÇ BİLGİSİ DERSİ	26
HASTA VE YAŞLI PSİKOLOJİSİ DERSİ.....	27
HASTA BAKIMI DAL DERSLERİ	29
HASTALIKLAR BİLGİSİ DERSİ.....	29
BAKIM TEKNİKLERİ DERSİ	31
ENFEKSİYON HASTALIKLARINDAN KORUNMA DERSİ	32
TIBBİ TERMİNOLOJİ DERSİ	33
TEMEL İLAÇ BİLGİSİ DERSİ	34
HASTA VE YAŞLI PSİKOLOJİSİ DERSİ.....	35
3. SEÇMELİ DERSLER.....	37

PROGRAMLA İLGİLİ GENEL BİLGİLER

Mesleki ve teknik eğitim alan programları, bireyleri iş hayatına hazırlamak amacıyla tasarlanmış olup iş gücü piyasası ihtiyaçları ve iş analizi yaklaşımını esas alır. Bu yaklaşımda meslekler analiz edilerek meslek profili tanımlanır ve meslek elemanının yapması gereken iş/görev ve işlemler belirlenir. Bir yandan öğretim programı, söz konusu iş ve işlemleri yerine getirebilmek için sahip olunması gereken bilgi, beceri, tutum ve tavırları kazandırmayı ders ve modüller yoluyla ortaya koyarken eğitim etkinlikleri bu çerçeveye uygun olarak bireyleri iş hayatına hazırlayacak şekilde planlanır.

Öğretim programı; eğitsel etkinliklerin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesini içeren detaylı bir plandır.

Bu plan;

- Sektör beklentilerine cevap veren, ulusal ve uluslararası bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip meslek elemanları yetiştirecek,
- Her yeterlik seviyesinde bireye yatay ve dikey geçiş imkânı tanıyacak,
- Bireylere, farklılıkları ve özelliklerine uygun seçenekler sunacak

şekilde hazırlanır.

Bu amaçla, mesleki ve teknik eğitimde iş ve meslek analizine dayalı modüler yapıda program yaklaşımı benimsenmiştir.

Program geliştirme süreci aşağıdaki aşamalarından oluşmaktadır:

Analiz : İş piyasası ihtiyaç analizi / Beceri ihtiyaç analizi / Eğitim ihtiyaç analizi / Meslek analizi / Ulusal meslek standartları

Tasarlama : Program yaklaşımının belirlenmesi ve yaklaşıma uygun çerçevenin oluşturulması.

Geliştirme : Program dokümanlarının hazırlanması.

Uygulama : Programların onaylanması ve uygulanması.

Değerlendirme: Uygulamaların izlenmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi.

Söz konusu sürecin; analiz, tasarlama ve geliştirme aşamalarını gerçekleştirmek üzere iş piyasası temsilcilerinden, alan öğretmenlerinden, alanda uzman akademisyenlerden komisyon oluşturulmuştur. Komisyon çalışmalarına kamudan, özel sektörden ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler katılmıştır.

Hasta ve Yaşlı Hizmetleri Alanı Program Geliştirme Komisyonu, aşağıda sıralanan program dokümanlarını hazırlamak için planlanan bir dizi faaliyet gerçekleştirmiştir. Planlanan faaliyetler sonunda;

- Meslek analizleri ve ulusal/uluslararası yasal düzenlemeler referans alınarak öğretim programını tasarlamak için hazırlanan görev ve işlemlerin yapılış sırası, gerekli bilgi tabanı, araç gereçteki ortaklık, ortaya çıkacak ürün ya da hizmetin özelliği ve öğretim için gerekli süre dikkate alınarak gruplandırıldığı **Yeterlik Tablosu**,
- Yeterlik tablosunda yer alan işlemlerin tam ve doğru olarak gerçekleştirilebilmesini sağlamak üzere her bir işlem için gerekli bilgi-beceri-tavırlar, araç gereç-donanım, standart ve sürenin yer aldığı **işlem analiz formları**,
- Öğretim programını oluşturacak, anlamlı ve belli düzeyde bağımsız olma özelliği taşıyan, öğrenme dönemi sonunda öğrencinin bilmesi ve yapması gerekenlerin ifade edildiği öğrenme kazanımları ile bireyin hedeflenen öğrenme kazanımlarına sahip olup olmadığını yoklayan ve içerisinde kabul ölçütlerinin de yer aldığı başarımlar ölçütleri bölümlerinden oluşan **modül bilgi sayfaları**,
- Modül bilgi sayfalarındaki modül öğrenme kazanımları gruplandırılarak oluşturulan ders öğrenme kazanımları ve öğrencinin bu kazanımlara sahip olabilmesi için gerekli bilgi

tabanının, anlamlı ve sistematik bir şekilde konularının sıralandığı içerik bölümlerinden oluşan **ders bilgi formları** hazırlanmıştır.

Ayrıca, işlem analiz formunda yer alan bilgi, beceri ve tavırlardan yararlanılarak aşağıda sıralanan ilkeler doğrultusunda program dokümanlarındaki program, ders ve modül öğrenme kazanımları yazılmıştır.

Öğrenme kazanımlarının yazılmasında;

- Öğrenme dönemi sonunda, öğrencinin bilmesi ve yapması gerekenlerin esas alınmasına,
- Öğrenme süreci sonunda, öğrencinin daha çok ne yapacağına odaklanılmasına,
- Öğrenciler, öğretmenler, işveren ve değerlendiriciler tarafından kolayca anlaşılabilir bir şekilde ifade edilmesine,
- Gözlenebilir ve ölçülebilir bir şekilde olmasına dikkat edilmiştir.

Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanına ait çerçeve öğretim programı, yukarıda sıralanan ve ekte yer alan program dokümanları doğrultusunda düzenlenmiştir.

PROGRAM HEDEFLERİ

Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanında verilen eğitim ile hasta/yaşlı bakımı ile ilgili bilgi ve becerilerin kullanılarak bakıma muhtaç kişilere bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunulması amaçlanmaktadır.

Artan nüfus; sosyal, kültürel ve ekonomik koşulların değişmesi karşısında kurum bakımı yetersiz kalmakta ve yeni bakım merkezlerine, bakım elemanlarına bakım hizmetlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Ülkemizde de yaşlı nüfusun, toplam nüfus içindeki oranının, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere benzer şekilde arttığı istatistiki çalışmalarla ortaya konulmuştur. Bununla birlikte ülkemizdeki şehirleşmeye paralel toplumdaki değişme sürecinin, geniş aileleri çekirdek aileye dönüştürmeye başlaması, kadınların da çalışma hayatına katılmasıyla yaşlı/hasta bakımında sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu durum ise geleneksel bakım hizmeti yerine, konusunda uzmanlaşmış ve yeterli bakım niteliklerine sahip, donanımlı elemanlara ihtiyaç doğurmuştur.

Hasta ve Yaşlı Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı'nda;

1. Yaşlı Bakımı
2. Hasta Bakımı

dalları yer almaktadır.

Bu doğrultuda Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanı ve alan altında yer alan meslekte ulusal ve uluslararası düzeyde standartlara uygun örgün öğretim programı hazırlanmıştır.

Bu programda öğrenciye; mesleki gelişim, hasta ve yaşlının kişisel bakımı, anatomi fizyoloji, ofis programları, sağlık hizmetlerinde iletişim, genel beslenme, meslek etiği, ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri ve yetkinliklerin yanı sıra;

- Yaşlı Bakımı dalında; aktif yaşlanma, bakım teknikleri, enfeksiyon hastalıklarından korunma, rehabilitasyon, tıbbi terminoloji, temel ilaç bilgisi, hasta ve yaşlı psikolojisi,
- Hasta Bakımı dalında; hastalıklar bilgisi, bakım teknikleri, enfeksiyon hastalıklarından korunma, tıbbi terminoloji, temel ilaç bilgisi, hasta ve yaşlı psikolojisi ile ilgili bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılması hedeflenmektedir.

PROGRAMIN SÜRESİ

Alan programının toplam eğitim süresi 4 öğretim yılı olarak planlanmıştır.

REFERANS DOKÜMANLAR VE DAYANAKLAR

Program hazırlanırken; ISCED-F sınıflaması ve ilgili diğer mevzuatlardan yararlanılmıştır.

- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu
- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği
- İş Yerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik
- İş Yeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik
- Kişisel Koruyucu Donanımların İş Yerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik
- Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği
- 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK
- 5579 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu
- 5544 sayılı Ulusal ve Uluslararası İş Standartları Kanunu
- 2022 sayılı “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz, Kimsesiz Türk Vatandaşına Aylık Bağlanması Hakkındaki Kanun”
- Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği
- İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği
- Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik
- Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik
- Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği
- Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik
- Çalışanların Titreşim ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik
- Çalışanların Gürültü ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik
- Hasta Hakları Yönetmeliği
- Bulaşıcı Hastalıklar Sürveyans ve Kontrol Esasları Yönetmeliği
- Sağlık Hizmeti Kalitesinin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik
- Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi
- Genişletilmiş Bağışıklama Programı Mevzuatları
- Sağlık Bakanlığı Ulusal Kan ve Kan Ürünleri Rehberi
- Hastane Enfeksiyon Kontrol Komitesi (HEKK) İzolasyon Önlemleri Kılavuzu

BELGELENDİRME

Mezun olan öğrenciye, alan ve dalını gösteren diploma ve iş yeri açma belgesi verilmektedir. Mesleki ve teknik ortaöğretim programlarından mezun olanlardan isteyenlere, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi kapsamında, öğrenim süresince kazandıkları temel yeterlilikler hakkında bilgiler içeren **Europass** sertifika/diploma ekiyle alınan ve başarılı modüller, mesleki eğitim gördüğü veya stajını yaptığı işletmenin adını gösterir belge düzenlenir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU MESLEK PROGRAMI
HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI
(YAŞLI BAKIMI, HASTA BAKIMI DALLARI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	5	-	-
		FİZİK	2	2	-	-
		KİMYA	2	2	-	-
		BİYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-	
TOPLAM			33	28	15	11
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
		KİŞİSEL BAKIM (*)	-	4	-	-
		ANATOMİ VE FİZYOLOJİ	-	4	-	-
		OFİS PROGRAMLARI	-	2	-	-
		SAĞLIK HİZMETLERİNDE İLETİŞİM	-	2	-	-
		GENEL BESLENME	-	2	-	-
		MESLEK ETİĞİ	-	-	2	-
		İLK YARDIM	-	-	2	-
	DAL DERSLERİ	İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM (*)	-	-	-	-
		AKTİF YAŞLANMA(*)	-	-	-	-
		BAKIM TEKNİKLERİ	-	-	-	-
		ENFEKSİYON HASTALIKLARINDAN KORUNMA	-	-	-	-
		REHABİLİTASYON	-	-	18	28
		TIBBİ TERMİNOLOJİ	-	-	-	-
		TEMEL İLAÇ BİLGİSİ	-	-	-	-
HASTA VE YAŞLI PSİKOLOJİSİ		-	-	-	-	
HASTALIKLAR BİLGİSİ (*)	-	-	-	-		
ALAN / DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	14	22	28
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI(**)			4	1	6	3
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	-	-	1
TOPLAM DERS SAATİ			40	43	43	43

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yıl sonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

(**) Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararları doğrultusunda seçmeli dersler tablosundan, öğrenim görülen alan/dallardan veya diğer alan/dallardan seçilecek derslerdir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI
(YAŞLI BAKIMI, HASTA BAKIMI DALLARI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	6	6	6
		FİZİK	2	2	4	4
		KİMYA	2	2	4	4
		BİYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
TOPLAM			33	29	29	25
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
		KİŞİSEL BAKIM (*)	-	4	-	-
		ANATOMİ VE FİZYOLOJİ	-	4	-	-
		OFİS PROGRAMLARI	-	2	-	-
		SAĞLIK HİZMETLERİNDE İLETİŞİM	-	2	-	-
		GENEL BESLENME	-	2	-	-
		MESLEK ETİĞİ	-	-	2	-
		İLK YARDIM	-	-	2	-
	DAL DERSLERİ	AKTİF YAŞLANMA (*)	-	-	8	14
		BAKIM TEKNİKLERİ (*)				
		ENFEKSİYON HASTALIKLARINDAN KORUNMA				
		REHABİLİTASYON				
		TIBBİ TERMİNOLOJİ				
		TEMEL İLAÇ BİLGİSİ				
		HASTA VE YAŞLI PSİKOLOJİSİ				
HASTALIKLAR BİLGİSİ (*)						
ALAN / DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	14	12	14
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI(**)			4	1	3	4
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	-	-	1
TOPLAM DERS SAATİ			40	44	44	44

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yıl sonu puanı ortalaması ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

(**)Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararları doğrultusunda seçmeli dersler tablosundan, öğrenim görülen alan/dallardan veya diğer alan/dallardan seçilecek derslerdir.

PROGRAMIN UYGULANMASINA YÖNELİK AÇIKLAMALAR

1. Bu çerçeve öğretim programı; her öğrenciye asgari düzeyde ortak bir genel kültür veren, öğrenciyi yükseköğretim programlarına hazırlayan, iş alanlarına yönelten ve öğrencilerin istekleri doğrultusunda ilerlemelerine, kişisel yeteneklerini geliştirmelerine imkân sağlayan kazanımlara dayalı modüler yapıda geliştirilmiştir.
2. Çerçeve öğretim programı ile öğrencilerin alan ve dal ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazanması, yeniliğe ve değişime uyum sağlaması, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilmesi, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilmesi ve mesleki yeterliklere sahip bireyler olarak yetiştirilmesi hedeflenmiştir.
3. Program dört yıl olarak tasarlanmış, 9 ve 10. sınıflarda ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11 ve 12. sınıflarda ise ortak dersler ile dala özel derslerin okutulması planlanmıştır.
4. Öğrenciler, alan eğitimine 10. sınıfta başlar ve bu sınıfın sonunda dal seçimi yaparak 11 ve 12. sınıfta dal eğitimine devam eder.
5. Eğitim öğretim faaliyetleri, çerçeve öğretim programında yer alan kazanımlar ile hedeflenen bilgi ve becerileri kazandıracak şekilde planlanır ve uygulanır.
6. Haftalık ders çizelgesinde ortak dersler, alan ve dal dersleri ile seçmeli dersler yer almaktadır. Alan ve dal dersleri, öğrenme kazanımlarından ve modüllerden oluşmaktadır. Bu derslerdeki modüllerin süresi belirlenirken yüz yüze öğretim süresinin yanı sıra sınavlar, performans çalışmaları, projeler, yapılan uygulamalar vb. faaliyetlere ilişkin toplam öğrenme süresi dikkate alınmıştır.
7. Seçmeli dersler, Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararlar ile Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Uygulanacak Haftalık Ders Çizelgelerinin ekinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda seçmeli dersler tablosundaki dersler, öğrenim görülen alan/dal dersleri veya diğer alan/dalların derslerinden de seçilebilir.
8. Alan ve dal dersleri içinde (*) ile belirtilen dersler, alan ve dalın başarılması zorunlu dersleridir. Bu dersler, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yıl sonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir. Bu derslere ait modüllerin tamamı ders saati değiştirilmeden uygulanır.
9. Anadolu meslek ve Anadolu teknik programında başarılması zorunlu dersler dışındaki diğer dal dersleri ve ders saati süreleri, çerçeve öğretim programında önerilen süreler dikkate alınarak Zümre Öğretmenler Kurulu tarafından belirlenir. Dal dersleri ve süreleri belirlenirken dalın tüm kazanımları dikkate alınır.
10. İşletmelerde mesleki eğitim dersinin içeriği, her dal için dalın gerektirdiği bilgi ve becerilerin tamamını kapsayan, ağırlıklı olarak iş, proje, deney ve hizmetin yapılması ve uygulamasını gerektiren öğrenme kazanımları dikkate alınarak Zümre Öğretmenler Kurulu tarafından hazırlanır.
11. Staj; öğrencilerin mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranış geliştirmelerini, okulda olmayan tesis, araç gereci tanıyarak gerçek üretim, hizmet ortamına ve iş hayatına uyumlarını sağlamak amacıyla yaptırılır. Staj programının içeriği; ilgili sınıf / sınıflara ait kazanımlar esas alınarak temrin, iş, proje, deney veya hizmetin uygulanmasını sağlayacak şekilde Zümre Öğretmenler Kurulu tarafından hazırlanır.
12. Ders ve modül kazanımları gerçekleştirilirken iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınması gereklidir. Referans dokümanlarda belirtilen iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı doğrultusunda alınması gereken tedbirlere ders bilgi formları ve modül bilgi sayfalarında alan ve dalların özelliği göz önünde bulundurularak yer verilmektedir. Buna göre iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gerekli bilgi ve becerileri alışkanlık hâline getiren bireyler yetiştirilmesi amacıyla çerçeve öğretim programı ve diğer dokümanlardaki (ders bilgi formları ve modül bilgi sayfaları) iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konular Zümre Öğretmenler Kurulunda görüşülür.
13. Değerler eğitimi kapsamındaki etkinlikler, Türk millî eğitiminin genel ve özel amaç ile temel ilkeleri doğrultusunda, ahilik kültürüne bağlı; hukuka, demokrasi ve insan haklarına saygılı, toplum sorunlarına duyarlı, yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincine ve gücüne sahip, her türlü zararlı alışkanlıklar, olumsuz davranışlar, aşırılıklar ve israftan kaçınan bireyler yetiştirilmesini sağlayacak şekilde planlanır ve uygulanır. Bu kapsamda; adalet, çalışkanlık, temizlik, sabır, iş ahlakı, kanaat ve şükür, merhamet, cömertlik, sorumluluk, saygı, iyilik, hoşgörü, dürüstlük, sevgi, vatanseverlik, özgüven, yardımlaşma ve işbirliği gibi değerleri yücelten ve içselleştiren bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Ders işlenirken ders bilgi formlarının uygulamaya ilişkin açıklamalar kısmında belirtilen değerler doğrultusunda farklı etkinlikler planlanır ve uygulanır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme bir niteliğin gözlenip gözlem sonuçlarının sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesi; değerlendirme ise ölçme sonuçları ile bir ölçütü kıyaslayarak karara varma süreci olarak tanımlanır. Eğitim-öğretim sürecinde ölçülmek istenen nitelikler modüllerin amaçlanan öğrenme kazanımlarıdır. Bireylerin söz konusu kazanımlara ulaşip ulaşmadığını belirlemek amacıyla ölçme araçlarından yararlanır. Ölçme ve değerlendirme süreci, öğrencinin kazanımlara ulaşma düzeyi ve performansını belirlemesinin yanı sıra, uygulanan programın etkililiği hakkında da geri bildirim sağlayan önemli bir unsurdur.

Bu süreçte;

- Ölçme değerlendirme etkinliğinin hangi amaçla yapılacağına karar verilmesi, Objektif değerlendirme yapmak ve doğru kararları vermek için;
  - Süreç başında önkoşul bilgileri yoklayan ve öğrencinin hazırbulunuşluğunu belirleyen tanıma amaçlı,
  - Süreç devam ederken her modül sonunda öğrenme eksiklerini ve öğrenme güçlüklerini belirlemek için izleme amaçlı,
  - Süreç sonunda programda modüllerin öğrenme kazanımlarına ulaşma ve yeterliklere sahip olma düzeyini belirlemek için de düzey belirleme amaçlı ölçme araçlarından ve değerlendirme türlerinden yararlanılmalıdır.
- Modüllerin amaçlanan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel (psikomotor) kazanımlarının niteliklerine uygun ölçme araçları hazırlanması,
- Öğrenme kazanımlarını yoklayan gözlenebilir, ölçülebilir ifadelerle dönüştürülmüş başarımların ölçütlerinin baz alınması,
- Ölçme araçlarının açık ve anlaşılır olması,
- Gerekli olan araç, gereç ve materyallerin ortamda hazır bulundurulması sağlanmalıdır.

Yapılandırmacı ve öğrenci merkezli eğitim anlayışında bireysel farklılıkların dikkate alınması son derece önemlidir. Bu durum, hem kazanımların gerçekleştirilmesinde hem de kazanımlara ulaşma düzeyinin belirlenmesinde dikkate alınmalıdır. Bu nedenle program yapısında yer alan bilgi, beceri ve tutumların etkili bir şekilde ölçülebilmesi ve doğru kararların verilerek değerlendirilebilmesi için çoklu değerlendirme etkinliklerine yer verilmelidir.

Bilişsel becerilerin (bilgi) ölçülmesinde daha çok doğru yanlış, çoktan seçmeli, boşluk doldurma, eşleştirmeli, uzun ve kısa cevaplı testlerden oluşan ölçme araçları tercih edilmelidir. Bunlara ek olarak proje ve performans çalışması, görüşme, sunum ve sergi gibi öğrenciyi merkeze alan, sadece öğrenme ürününü değil; öğrenme sürecini de ölçen çoklu ve alternatif ölçme değerlendirme tekniklerine de yer verilmelidir.

Duyuşsal beceriler (ilgi, tutum ve değerler), doğrudan gözlenemeyen öğrenmeler olduğu için istenilen davranışlara ait kriterler (ölçütler) ile tutum ya da tavır gösterebilecek davranışlar belirlenmelidir. Tüm bunları ölçebilecek nitelikte kontrol ve gözlem listelerinden yararlanılmalıdır.

Mesleki ve teknik eğitimde zihin kas koordinasyonunu gerektiren devinişsel (psikomotor) beceriler ağırlıklıdır. Bu nedenle bireylerin elde ettikleri bilgileri uygulamaya dönüştürerek beceri haline getirmeleri beklenir. Bir davranışın beceri haline geldiğini söyleyebilmek için nitelikli ve standartlarına uygun olarak yapılması gereklidir.

Öğrencilerin bilgi ve becerilerini bütünlendirerek ortaya koydukları ürünü ve süreci ölçmek amacıyla deney, proje, uygulama vb. yoluyla bir iş ya da işlemi yapmaları istenir ve elde edilen ölçme sonuçları önceden belirlenen ölçütlere uygun olarak değerlendirilir.

Öğrencilerin her modülün amaçlanan öğrenme kazanımlarına ulaşma düzeylerini belirlemek için deney, proje, temrin, uygulama vb. yapılmalı, yapılan bu ölçme çalışmalarında öğrencilerin hazırbulunuşluğu, performans ve performansı tanımlayan ölçütler, puanlama kriterleri ile okulun donanımı da dikkate alınmalı, yönergeler hazırlanmalı ve araç gereçler hazır bulundurulmalıdır.

Ayrıca ölçme araçları hazırlanırken beceri için gerekli olan tutum ve davranışlar da dikkate alınmalı, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel özellikleri bir bütün olarak gözlemlemeye uygun bütünsel bir yapıda oluşturulmalıdır.

Sonuç olarak, kazanımlara dayalı geliştirilen programların ölçme değerlendirme sürecinde yukarıda belirtilen hususlar da dikkate alınarak;

- Modüllerin sonunda bireylerin amaçlanan öğrenme kazanımlara ulaşma düzeyi,
- Dersin sonunda elde edilen kazanımları,
- İşletmede yapılan mesleki eğitim de ve bireysel olarak elde ettikleri kazanımlar da dahil olmak üzere ölçülmeli ve ölçme sonuçları alana ait belirlenen ölçütlere uygun olarak değerlendirilmelidir.

BAŞARILMASI ZORUNLU (*) DERSLER TABLOSU

DALLAR	SINIF	ANADOLU MESLEK PROGRAMI	ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
Yaşlı Bakımı	10	Kişisel Bakım	Kişisel Bakım
	11	Aktif Yaşlanma	Aktif Yaşlanma
	12	İşletmelerde Mesleki Eğitim	Bakım Teknikleri
Hasta Bakımı	10	Kişisel Bakım	Kişisel Bakım
	11	Hastalıklar Bilgisi	Hastalıklar Bilgisi
	12	İşletmelerde Mesleki Eğitim	Bakım Teknikleri

PROGRAMDA AMAÇLANAN ÖĞRENME KAZANIMLARI

Alan Ortak Kazanımlar

- Meslek ahlakı ve ahilik, iş sağlığı ve güvenliği, proje hazırlama, çevreyi koruma, etkili iletişim kurabilme, girişimcilik ve işe uyum sağlama ile ilgili konularda kendini geliştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta ya da yaşlının kişisel ihtiyaçlarını karşılayarak yaşam alanını düzenler.
- Anatomi ve fizyoloji ile ilgili tıbbi terimleri, insan vücudunun temel yapısını, sistemlerin yapı ve işlevlerini ayırt eder.
- Kelime işlemci, elektronik tablolar ve sunu hazırlama yazılımlarında uygulamalar yapar.
- Etkin iletişim becerisi ile kişiler, toplumsal gruplar, hasta, hasta yakını ve engelli bireylerle özel durumlarda iletişim kurar.
- Besin öğelerini, besin gruplarını, sistem hastalıklarında ve özel durumlarda beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Etik ilkeler doğrultusunda mesleki faaliyetlerini yürütür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ilk yardımın temel ilkelerini; temel yaşam desteği, kanama ve yaralanmalarda, kırık, çıkık ve burkulmalarda, diğer acil durumlarda ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak vücut mekaniklerine uygun şekilde hasta/yaralıyı taşır.

Yaşlı Bakımı Dalına Ait Kazanımlar

- Sağlıklı ve aktif yaşlanma ilkeleri doğrultusunda yaşlıya bakım uygulayarak hizmet veren kurum ve kuruluşlardan hizmet almasına rehberlik eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yasal yükümlülükler çerçevesinde hasta/yaşlının bakım hizmetlerini tekniğine uygun yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enfeksiyon hastalıklarından korunmak için enfeksiyon etkenleri ve bulaşma yollarını ayırt ederek enfeksiyon kontrol önlemlerini alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yaşlının kuruma oryantasyonunu sağlayarak rehabilitasyon hizmetlerini; fiziksel, zihinsel ve sanatsal aktivite programlarını uygular/uygulatır.
- Tıbbi terimlere ait kökleri, ön ekleri, son ekleri ve sistemlere ait anatomik, hastalık, semptom ve ameliyatlara ilişkin tıbbi terimleri kullanır.
- Farmakoloji ile ilgili temel kavramlar, ilaçların farmasötik şekillerini, veriliş yollarını, sistemlere etkili ilaçları ve kemoterapötik ilaçları ayırt eder.
- Psikoloji ile ilgili temel kavramları ve kişilik özelliklerini bilerek duyguları kontrol altına alır.
- Afet ve travmalarda hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlar.

Hasta Bakımı Dalına Ait Kazanımlar

- Solunum, dolaşım, kan, sindirim, endokrin, sinir, ürogenital sistem, eklem ve duyu organ hastalıklarını ayırt eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yasal yükümlülükler çerçevesinde hasta/yaşlının bakım hizmetlerini tekniğine uygun yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enfeksiyon hastalıklarından korunmak için enfeksiyon etkenleri ve bulaşma yollarını ayırt ederek enfeksiyon kontrol önlemlerini alır.
- Tıbbi terimlere ait kökleri, ön ekleri, son ekleri ve sistemlere ait anatomik, hastalık, semptom ve ameliyatlara ilişkin tıbbi terimleri kullanır.
- Farmakoloji ile ilgili temel kavramlar, ilaçların farmasötik şekillerini, veriliş yollarını, sistemlere etkili ilaçları ve kemoterapötik ilaçları ayırt eder.
- Psikoloji ile ilgili temel kavramları ve kişilik özelliklerini bilerek duyguları kontrol altına alır.
- Afet ve travmalarda hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlar.

DERSLER

1. ORTAK DERSLER

Ortak dersler; her öğrencinin ortaöğretim kurumunu bitirinceye kadar aldığı, asgari ortak bir genel kültür veren, toplum sorunlarına duyarlı olma, yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmayı amaçlayan ve öğrenciyi yükseköğretim programlarına hazırlayan derslerdir.

Haftalık ders çizelgesinde yer alan ortak derslerde Talim ve Terbiye Kurulunun belirlemiş olduğu dersler, ders saatleri ve programlar uygulanır.

2. ALAN VE DAL DERSLERİ

Alan ve dal dersleri, öğrenciyi hedeflediği yükseköğretim programlarına ve/veya mesleğe, iş alanlarına yönelten ve bu yönde gelişmesini sağlayan derslerdir.

Alan ve dal dersleri, uygulamalı dersler olup modüler yapıda hazırlanmıştır. Alan ve dalların özelliklerine göre programa yerleştirilmiştir.

ALAN ORTAK DERSLERİ

Bu dersler, Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanının alan ve dalı ile ilgili ortak yeterlikleri ve mesleki yeterlikleri kazandırmayı amaçlayan derslerdir. Derslerin amacı, süresi (haftalık ders saati), kazanımları ile modüller aşağıda verilmiştir.

MESLEKİ GELİŞİM DERSİ

Bu ders ile öğrenciyi; meslek ahlakı, ahilik ilkeleri, millî, manevi ve insani tüm değerlere uygun davranışlar sergileme; kaza, yaralanma ve yangın olaylarına karşı iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alma, proje hazırlama; çevre kirliliği ve israfa karşı önlemler alma; iş, sosyal ve kültürel hayatında iletişim süreci araçlarını kullanarak etkili iletişim kurma; kendine uygun iş fikrini hayata geçirme; işletmenin yönetim, üretim, pazarlama, finans ve insan kaynakları faaliyetlerini yürütmesine yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Meslek ahlakı, ahilik ilkeleri, millî, manevi ve insani tüm değerlere uygun davranışlar sergiler.

Modül Adı: Meslek Ahlakı ve Ahilik

Modülün Süresi: 40/14 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Meslek ahlakına uygun davranışlar sergiler.
- Ahilik ilkelerine uygun davranışlar sergiler.
- Millî, manevi ve insani tüm değerlere uygun davranışlar sergiler.

Kazanım 2: Çalışma ortamında ortaya çıkabilecek kaza, yaralanma ve yangına karşı gerekli güvenlik tedbirlerini alır.

Modül Adı: İş Sağlığı ve Güvenliği

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş yerinde sağlık ve güvenliği tehdit eden unsurları belirleyerek gerekli sağlık ve güvenlik tedbirlerini alır.
- Meslek hastalıklarının sebeplerini öğrenerek gerekli önlemleri alır.
- İş yerinde ortaya çıkabilecek kaza, yaralanma ve yangınlara karşı gerekli tedbirleri alır.
- İş kazasından sonra yapılması gereken iş ve işlemleri yürütür.

Kazanım 3: Karşılaştığı problem çerçevesinde uygun yöntemleri kullanarak topladığı bilgi ve veriler doğrultusunda proje hazırlar.

Modül Adı: Proje Hazırlama

Modülün Süresi: 40/9 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Problemi kavrayarak problem çözme yöntemlerini açıklar.
- Öğrenme ihtiyaçlarını tespit ederek, öğrenme yöntemlerini kullanarak kendi öğrenme süreçlerini planlar.
- Öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda uygun yöntemleri kullanarak seçici bir şekilde bilgi ve veri toplar.
- Elde ettiği bilgi/verileri ihtiyaçları doğrultusunda kullanır.
- Karşılaştığı problem durumuna uygun proje hazırlar.

Kazanım 4: Yaşadığı ortamda çevreyi korur, çevre kirliliğini ve israfı önlemeye ilişkin tedbirleri alır.

Modül Adı: Çevre Koruma

Modülün Süresi: 40/5 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Çevre kirliliği, çevrenin korunması ve israfın önlenmesinin önemini yazılı/sözlü ve görsel materyallerle açıklar.
- Yaşadığı ortamdan kaynaklanan hava, su ve toprak kirliliğini önleyici tedbirleri alır.
- Yaşadığı ortamdan kaynaklanan gürültü kirliliğini önleyici tedbirleri alır.
- Çevreye zarar vermeyen enerji kaynaklarını kullanmayı tercih eder.
- İsrafı ve özellikle ekme israfını önlemeye ilişkin tedbirleri alır.

Kazanım 5: İletişim süreci içinde iş, sosyal ve kültürel hayatında iletişim araçlarını kullanarak etkili iletişim kurar.

Modül Adı: Etkili İletişim

Modülün Süresi: 40/11 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Temel iletişim araçlarını kullanarak etkili iletişim kurar.
- Bireysel özelliklerini tanıyıp çeşitli aktiviteler yaparak kendini geliştirir.

- İnsan ilişkilerini düzenleyen toplumsal kurallara uygun davranır.
- İşletme hakkında bilgi sahibi olarak çalışma hayatında etkili iletişim kurar.
- Kültürel faaliyetlerle kendini ifade etme yolları geliştirir.

Kazanım 6: Girişimci iş fikirleri ortaya koyarak, kendine uygun iş fikrini hayata geçirmek ve meslekte kendini geliştirmek için gerekli planlamayı yapar.

Modül Adı: Girişimci Fikirler ve İş Kurma

Modülün Süresi: 40/11 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Girişimcilikle ilgili temel kavramları kullanır.
- Meslek grubuyla ilgili iş fikirleri oluşturur ve bu fikirleri değerlendirir.
- İşletme kurmak için gerekli süreci takip ederek evrakları hazırlar.
- İşletmenin faaliyet alanını ve mesleğinin özelliklerine göre çeşitli faaliyetler ile mesleki yeterliliklerini ve kapasitesini geliştirir.

Kazanım 7: İşletmenin yönetimi, üretim planlaması, pazarlama, finans ve insan kaynakları faaliyetlerinin yürütülmesiyle ilgili temel düzeyde örnek uygulamalar yapar.

Modül Adı: İşletme Faaliyetlerini Yürütme

Modülün Süresi: 40/14 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İşletme ve işletme türleri ile ilgili temel kavramları açıklar.
- Yönetimin alt fonksiyonları doğrultusunda yönetim planı hazırlar.
- Kendi sektörüne uygun stok ve kalite yöntemini seçer.
- İşletmenin faaliyet alanına uygun pazarlama karması oluşturur.
- İşletmenin mali kaynakları ve finans yönetimi ile ilgili faaliyetleri planlar.
- İşletmenin personel bulma, işe alma ve performans değerlendirme süreçlerinin planlamasını yapar.

KİŞİSEL BAKIM DERSİ

Bu derste öğrenciye; hijyen kuralları, kişisel bakım, vücut temizliği, boşaltım ihtiyacının karşılanması, yaşam alanının düzenlenmesi, çalışma alanında kendi iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 4

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun hasta/yaşlının kişisel bakımını yapar.

Modül Adı: Kişisel Bakım İhtiyaçları

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıya tekniğine uygun el ve yüz bakımı yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıya tekniğine uygun ağız bakımı yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıya tekniğine uygun saç/sakal bakımı yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıya tekniğine uygun ayak bakımı yapar.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun hasta/yaşlının vücut temizliğini yapar/yaptırır.

Kazanım 3: Tekniğine uygun yatak yapar.

Modül Adı: Vücut Temizliği

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlının kıyafet değişimini tekniğine uygun yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlının genital bölge temizliğini tekniğine uygun yapar/yaptırır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Hasta/yaşlıya tekniğine uygun banyo yaptırır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Hasta/yaşlıya tekniğine uygun yatak banyosu yaptırır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yatak yapma tekniğine göre hasta yatağı yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun içinde hasta olan yatağı yapar.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlının boşaltım ihtiyaçlarını karşılar.

Modül Adı: Boşaltım İhtiyaçları

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun ördek/sürgü verir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğe uygun prezervatif sonda takar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak idrar ve gaitasını tutamayan hasta/yaşlıya bakım yapar.

Kazanım 5: Güvenlik ilkeleri doğrultusunda hasta/yaşlının yaşam alanını düzenler.

Kazanım 6: Güvenlik ilkeleri doğrultusunda çalışma alanında kendi iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alır.

Modül Adı: Yaşam Alanını Düzenleme

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Güvenlik ilkeleri doğrultusunda hasta/yaşlının fiziksel yaşam alanını düzenler.
- Güvenlik ilkeleri doğrultusunda hasta/yaşlının sosyal yaşamını düzenler.
- Güvenlik ilkeleri doğrultusunda hasta/yaşlının yaşam alanında güvenlik tedbirlerini alır.
- Güvenlik ilkeleri doğrultusunda çalışma alanında bireysel iş sağlığı ve güvenliğini sağlar.

ANATOMİ VE FİZYOLOJİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; vücudun temel yapısı, vücut sıvıları, elektrolitler ve kan, hareket, sinir, endokrin, dolaşım, solunum, sindirim, üriner, üreme sistemleri ile duyu organlarının yapı ve işlevlerini ayırt etme bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 4

Kazanım 1: Vücudun temel yapısını ayırt eder.

Modül Adı: Vücudun Temel Yapısı

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Anatomi ve fizyoloji ile ilgili temel terim ve kavramları açıklar.
- Hücre yapısı ve işlevlerini açıklar.
- Dokuların yapı ve işlevlerini açıklar.

Kazanım 2: Hareket sistemini ayırt eder.

Modül Adı: Hareket Sistemi

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kemik yapıyı açıklar.
- Baş kemiklerini açıklar.
- Gövde kemiklerini açıklar.
- Üst ekstremitte kemiklerini açıklar.
- Alt ekstremitte kemiklerini açıklar.
- Eklemleri açıklar.
- Vücuttaki kasların yapı ve işlevlerini açıklar.

Kazanım 3: Merkezi ve periferik sinir sisteminin yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Sinir Sistemi

Modülün Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Merkezi sinir sisteminin yapı ve işlevlerini açıklar.
- Periferik sinir sisteminin yapı ve işlevlerini açıklar.

Kazanım 4: Endokrin sistemin yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Endokrin Sistem

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Endokrin sisteminin genel özelliklerini açıklar.
- Endokrin bezleri ve hormonlarını açıklar.

Kazanım 5: Vücut sıvıları ve elektrolitlerin yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Kazanım 6: Kanın yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Vücut Sıvıları, Elektrolitleri ve Kan

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Sıvı ve elektrolitleri açıklar.
- Kanın yapı ve işlevlerini açıklar.

Kazanım 7: Dolaşım sistemi yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Dolaşım Sistemi

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kalbin yapısı ve işlevlerini açıklar.
- Damarların yapı ve işlevlerini açıklar.
- Dolaşım çeşitlerini ve özelliklerini açıklar.

Kazanım 8: Solunum sistemi yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Solunum Sistemi

Modülün Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Solunum yollarının yapı ve işlevlerini açıklar.
- Akciğerlerin yapı ve işlevlerini açıklar.
- Solunum sistemi fizyolojisini açıklar.

Kazanım 9: Sindirim sistemi yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Sindirim Sistemi

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Sindirim kanalı organlarının yapı ve işlevlerini açıklar.
- Sindirime yardımcı organ ve bezlerin yapı ve işlevlerini açıklar.

Kazanım 10: Üriner sistemin yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Üriner Sistem

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Böbreklerin yapı ve işlevlerini ayırt eder.
- Üreter, mesane, üretranın yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Kazanım 11: Üreme sisteminin yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Üreme Sistemi

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Erkek üreme organlarını açıklar.
- Kadın üreme organlarını açıklar.
- Üreme sistemi fizyolojisini açıklar.

Kazanım 12: Duyu organlarının yapı ve işlevlerini ayırt eder.

Modül Adı: Duyu Organları

Modülün Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Görme organının yapı ve işlevlerini açıklar.
- İşitme ve denge organının yapı ve işlevlerini açıklar.
- Koku organının yapı ve işlevlerini açıklar.
- Dokunma organının yapı ve işlevlerini açıklar.
- Tat organının yapı ve işlevlerini açıklar.

OFİS PROGRAMLARI DERSİ

Bu derste öğrenciye; kelime işlemci, elektronik tablola ve sunu hazırlama programlarını kullanma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Kelime işlemci programını kullanarak doküman hazırlar.

Modül Adı: Kelime İşlemci

Modülün Süresi: 40/22 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İstenilen biçim ve düzende metin belgesi oluşturur.
- Belgedeki metne istenilen biçim ve düzeni uygular.
- Belge içindeki metin diline uygun yazım denetimini yapar.
- İstenilen satır/sütun sayısınca tabloyu belgeye ekleyerek biçimlendirir.
- İstenilen işe uygun nesneyi belgeye ekler.

Kazanım 2: Elektronik tablolar programını kullanarak doküman hazırlar.

Modül Adı: Elektronik Tablolama

Modülün Süresi: 40/34 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İstenilen biçim ve düzende elektronik tablo oluşturur.
- İstenilen hesaplama işlemini gerekli hücreler üzerinde formülleri kullanarak yapar.
- Amaca uygun grafik türünü seçerek grafik oluşturur.
- İstenilen formatta belgenin çıktısını alır.

Kazanım 3: Sunu hazırlama programını kullanarak doküman hazırlar.

Modül Adı: Sunu Hazırlama

Modülün Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İstenilen işe uygun içerik ve görselliğin bütünlük sağladığı sunular hazırlar.
- Görsel içeriği zengin dinamik sunular hazırlar.
- Fotoğrafları kullanarak gösteri dosyası oluşturur.

SAĞLIK HİZMETLERİNDE İLETİŞİM DERSİ

Bu derste öğrenciye; iletişim süreci, kişiler arası iletişim, toplumsal gruplarla iletişim, sağlık hizmetlerinde etkili iletişim kurma ile ilgili bilgi ve beceri kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: İletişim sürecini ayırt eder.

Modül Adı: İletişim Süreci

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İletişim öğelerini ve şekillerini ayırt eder.
- İletişim çeşitlerini kullanır.

Kazanım 2: Kişiler arası iletişim engellerini aşarak etkin iletişim kurar.

Kazanım3: Beden dilini etkin kullanır.

Modül Adı: Kişiler Arası İletişim

Modülün Süresi: 40/14 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kişiler arası iletişim engellerini açıklar.
- Kişiler arası iletişimde beden dilinin önemini açıklar.

Kazanım 4: Toplumsal grupların özelliklerine uygun etkin iletişim kurar.

Modül Adı: Toplumsal İletişim

Modülün Süresi: 40/14 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İnsan ilişkilerini düzenleyen toplumsal kuralları sıralayarak açıklar.
- Toplumsal grupların özelliklerine göre etkin iletişim kurar.

Kazanım 5: Etkili iletişim yöntemleriyle hasta, hasta yakını, engelli bireylerle iletişim kurar.

Kazanım 6: Afet ve felaket durumlarında iletişim kurar.

Modül Adı: Sağlıkta İletişim

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hasta ile etkili iletişim kurar.
- Hasta yakını ile etkili iletişim kurar.
- Engelli bireylerle etkili iletişim kurar.
- Özel durumlarda etkili iletişim kurar.

GENEL BESLENME DERSİ

Bu derste öğrenciye; besin öğeleri, besin grupları, hastalıklara özel beslenme, özel durumlarda beslenme ilkeleriyle ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Yeterli ve dengeli beslenmenin öneminin bilincinde olarak besin öğelerini ve gruplarını ayırt eder.

Modül Adı: Besin Öğeleri ve Besin Grupları

Modülün Süresi: 40/22 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Beslenme ile ilgili kavramları açıklar.
- Besin öğelerinin sağlıklı beslenmedeki öneminin bilincinde olarak besin öğelerini ayırt eder.
- Besin gruplarının sağlıklı beslenmedeki öneminin bilincinde olarak besin gruplarını ayırt eder.

Kazanım 2: Yeterli ve dengeli beslenme ilkeleri doğrultusunda beslenme yetersizliğine bağlı sorunları ve hastalıklara özel beslenme programlarını ayırt eder.

Modül Adı: Hastalıklara Özel Beslenme

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yeterli ve dengeli beslenme ilkeleri doğrultusunda beslenme yetersizliğine bağlı sorunları ayırt eder.
- Sinir sistemi hastalıklarına özel beslenme programları doğrultusunda sinir sistemi hastalıklarında beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Sindirim sistemi hastalıklarına özel beslenme programları doğrultusunda sindirim sistemi hastalıklarında beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Kalp damar hastalıklarında beslenme programları doğrultusunda kalp damar hastalıklarında beslenme ilkelerini ayırt eder.

- Böbrek hastalıklarına özel beslenme programları doğrultusunda böbrek hastalıklarında beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Onkolojik hastalıklardan korunmada beslenmenin öneminin farkında olarak onkolojik hastalıklarda beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Diyabetli hastalara özel beslenme ilkeleri doğrultusunda diyabetli kişilerde beslenme ilkelerini ayırt eder.

Kazanım 3: Yeterli ve dengeli beslenmenin öneminin bilincinde olarak özel durumlarda beslenme programlarını ayırt eder.

Modül Adı: Özel Durumlarda Beslenme

Modülün Süresi: 40/26 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Gebe ve emzikli beslenme ilkeleri doğrultusunda gebe ve emziklielerde beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Yeterli ve dengeli beslenmenin sağlıklı büyüme gelişmeye etkisinin farkında olarak bebek ve çocuklarda besleme ilkelerini ayırt eder.
- Yaşlılıkta ortaya çıkan sağlık sorunlarının beslenme ile ilişkisinin bilincinde olarak yaşlılarda beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Yanlış beslenmenin doğuracağı sorunların farkında olarak zayıf ve şişman kişilerde beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Yanıklı hastalarda yara iyileşmesi açısından beslenmenin öneminin farkında olarak yanıklı hastalarda beslenme ilkelerini ayırt eder.
- Besin alerjisinin kişiye vereceği zararların farkında olarak alerji durumunda beslenme ilkelerini ayırt eder.

MESLEK ETİĞİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; etik kavramlar, etik ilkeler, mesleki etik ve mesleki değerler ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Etik ilke ve kurallar ile insan hakları ve hasta haklarını açıklar.

Modül Adı: Etik Kavramlar ve Etik İlkeler

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Etik kavramları ve ilkeleri açıklar.
- İnsan hakları ve hasta haklarının önemini açıklar.

Kazanım 2: Meslekler arası etik ilkelere uygun, sağlık ekibi üyeleri ile yasal yükümlükler çerçevesinde, görev, yetki ve sorumluluklarını açıklar.

Modül Adı: Mesleki Etik ve Mesleki Değerler

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Meslekler arası işbirliği ve ekip çalışmasının önemini açıklar.
- Yaşlı/hasta bakım elemanının görev yetki ve sorumluluklarını ayırt eder.

İLK YARDIM DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ilk yardımın temel ilkeleri, temel yaşam desteği, kanamalar ve yaralanmalarda, kırık, çıkık ve burkulmada, diğer acil durumlarda ilk

yardıma uygulama ve hasta/yaralı taşıma teknikleri ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım ve Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun ilk yardımın temel ilkelerini uygular.

Modül Adı: İlk Yardımın Temel İlkeleri

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun ilk yardımın temel uygulamalarını gerçekleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun hasta/yaralının birinci değerlendirmesini yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun hasta/yaralının ikinci değerlendirmesini yapar.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun yetişkin, çocuk ve bebekte temel yaşam desteği uygular.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun yetişkin, çocuk ve bebekte yabancı cisme bağlı solunum yolu tıkanmasında ilk yardım uygular.

Modül Adı: Temel Yaşam Desteği

Modülün Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun yetişkinde temel yaşam desteği uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun çocukta temel yaşam desteği uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun bebekte temel yaşam desteği uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı Temel Yaşam Desteği Rehberi'ne uygun yabancı cisme bağlı solunum yolu tıkanmasında ilk yardım uygular.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun kanamalarda ve şokta ilk yardım uygular.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun yaralanmalarda ilk yardım uygular.

Modül Adı: Kanama ve Yaralanmalarda İlk Yardım

Modülün Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun dış kanamalarda ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun iç kanamalarda ve şokta ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun yaralanmalarda ilk yardım uygular.

Kazanım 6: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun kırık, çıkık ve burkulmalarda ilk yardım uygular.

Modül Adı: Kırık Çıkık ve Burkulmalarda İlk Yardım

Modülün Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun kırık, çıkık ve burkulmalarda temel uygulamaları gerçekleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun baş ve omurga kırıklarında ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun üst ekstremitelerde kırık, çıkık ve burkulmalarında ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun kalça ve alt ekstremitelerde kırık, çıkık ve burkulmalarında ilk yardım uygular.

Kazanım 7: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun zehirlenmeler, hayvan ısırma ve sokması, sıcak çarpması, yanık, donma vücuda yabancı cisim kaçmasında ilk yardım uygular.

Modül Adı: Diğer Acil Durumlarda İlk Yardım

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun acil bakım gerektiren hastalıklarda ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun zehirlenmelerde ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun sıcak çarpması, yanık ve donmalarda ilk yardım uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne uygun vücuda yabancı cisim kaçmasında ilk yardım uygular.

Kazanım 8: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne ve vücut mekaniklerine uygun hasta/yaralı taşır.

Modül Adı: Hasta/Yaralı Taşıma

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne ve vücut mekaniklerine uygun acil taşıma teknikleri ile hasta/yaralı taşır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne ve vücut mekaniklerine uygun kısa mesafede hızlı taşıma teknikleri ile hasta/ yaralı taşır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Rehberi'ne ve vücut mekaniklerine uygun sedye oluşturarak hasta/yaralı taşır.

DAL DERSLERİ

Hasta ve Yaşlı Bakım Hizmetleri alanında yer alan dallara özel bilgi ve becerileri kazandıracak dal dersleri, 11 ve 12. sınıflarda yer alan, iş başında veya işletmelerde uygulanması öngörülen derslerdir. Bu derslerin amacı, önerilen süresi (haftalık ders saati), kazanımları ile modülleri aşağıda verilmiştir.

İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM DERSİ

Her okul, işletmelerde mesleki eğitim dersinin içeriğini dala ait modüller ağırlıklı olmak üzere bölgesel özellikleri dikkate alarak sektörün beklentilerini yansıtabilecek modüllerden, sektör temsilcileri,

okuldaki koordinatör öğretmenler ve alan öğretmenlerinin kararı ile oluşturur. Ancak bölgesel özellikler ve sektör beklentilerini yansıtacak modüllere ihtiyaç duyulması hâlinde yeni modül hazırlanabilir. Hazırlanan yeni modül, İl İstihdam ve Meslek Eğitim Kurulunun onayı ile uygulamaya konur ve bir örneği okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir.

İşletmelerde mesleki eğitim dersi Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılır. İşletmelerde mesleki eğitim yapılmayan program türlerinde öğrenciler, ilgili mevzuat doğrultusunda staj yaparlar.

YAŞLI BAKIMI DAL DERSLERİ

AKTİF YAŞLANMA DERSİ

Bu derste öğrenciye; temel gerontoloji kavramları, yaşlılıkta ortaya çıkan değişiklikler, sağlıklı ve aktif yaşlanma ilkeleri, yaşlıya hizmet veren kurum ve kuruluşlardan yaşlının hizmet alımını sağlama ve yaşlı bakımı için belirlenmiş hedef, politika ve yasal düzenlemelere uygun çalışma ile ilgili bilgi ve beceri kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 3

Kazanım 1: Sağlıklı ve aktif yaşlanma ilkeleri doğrultusunda bakım uygular.

Modül Adı: Sağlıklı ve Aktif Yaşlanma

Modülün Süresi: 80/58 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Temel gerontoloji kavramlarını ayırt eder.
- Yaşlılıkta ortaya çıkan değişiklikleri açıklar.
- Yaşlının sağlıklı ve aktif yaşlanma ilkelerine uygun davranışlarda bulunmasına yardımcı olur.

Kazanım 2: Yaşlılara hizmet veren kurum ve kuruluşlardan yaşlının hizmet almasına rehberlik eder

Kazanım 3: Yasal düzenlemelere uygun olarak bakım hizmetlerini yürütür.

Modül Adı: Yaşlı Hizmetleri

Modülün Süresi: 80/50 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yaşlılara hizmet veren kurum ve kuruluşlardan yaşlının hizmet alımını sağlar.
- Yaşlı hakları ile ilgili mevzuat değişikliklerini takip eder.

BAKIM TEKNİKLERİ DERSİ

Bu derste öğrenciye iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlının yaşam bulguları, beslenmesi, transferi, evde bakım hizmetleri, terminal dönem ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 5

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun yaşam bulgularını alır.

Modül Adı: Yaşam Bulguları

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun tansiyon ölçer.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun vücut sıcaklığını ölçer.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun nabız sayar.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun solunum sayar.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun hasta/yaşlıyı oral ve enteral yolla beslenme ilkelerine uygun besler.

Modül Adı: Hasta/Yaşlıının Beslenmesi

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun oral yolla besler.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun enteral yolla besler.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıının tekniğine uygun transferini sağlar.

Modül Adı: Hasta/Yaşlıının Transferi

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kendisinin ve hasta/yaşlıının vücut mekaniğini koruma tekniklerini açıklar.
- Hasta/yaşlıya verilecek pozisyonları açıklar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun yataktan sedyeye, sedyeden yatağa nakleder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun sandalyeye oturtur.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun ayağa kaldırır ve yürütür.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak evde bakım hizmetlerini yürütür.

Modül Adı: Evde Bakım Hizmetleri

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Evde bakım hizmetlerini açıklar.
- Hasta/yaşlıının uyku düzenini sağlamak için yapılması gerekenleri açıklar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak bilinci açık veya kapalı yatağa bağımlı hasta/yaşlıının bakımını yapar.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak terminal dönem ve ölüm sonrası işlemleri yapar.

Modül Adı: Terminal Dönem ve Sonrası İşlemler

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak terminal dönemdeki hasta/yaşlıya bakım yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ölüm sonrası işlemleri yapar.

ENFEKSİYON HASTALIKLARINDAN KORUNMA DERSİ

Bu derste öğrenciye; enfeksiyon zinciri, enfeksiyon etkenleri, enfeksiyon hastalıkları ve enfeksiyon hastalıklarından korunma, enfeksiyon kontrol önlemleri ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 3

Kazanım 1: Enfeksiyon zinciri, enfeksiyon etkenleri ve bulaşma yollarını açıklar.

Kazanım 2: Enfeksiyon hastalıklarının belirti, bulgu ve korunma yollarını açıklar.

Modül Adı: Enfeksiyon Hastalıkları

Modülün Önerilen Süresi: 40/32 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Enfeksiyon hastalıklarında temel kavramları ve enfeksiyon zincirini açıklar.
- Enfeksiyon etkenlerini ve bulaşma yollarını açıklar.
- Enfeksiyon hastalıklarının genel belirti ve bulgularını açıklar.
- Bulaşma yoluna göre enfeksiyon hastalıklarından korunma yollarını açıklar.

Kazanım 3: Enfeksiyon hastalıklarından korunmada bireye ve çevreye yönelik koruyucu önlemleri açıklar.

Modül Adı: Enfeksiyon Hastalıklarında Koruyucu Önlemler

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Bireye yönelik koruyucu önlemleri açıklar.
- Çevreye yönelik koruyucu önlemleri açıklar.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enfeksiyonlardan korunmada asepsi, antisepsi kurallarına uyar.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enfeksiyon hastalıklarını önlemek için sterilizasyon ve dezenfeksiyon yöntemlerini uygular.

Kazanım 6: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak bulaşıcı hastalıklardan ve hastane enfeksiyonlarından korunmada izolasyon önlemlerini alır.

Modül Adı: Enfeksiyon Kontrolü

Modülün Önerilen Süresi: 80/52 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak asepsi ve antisepsi kurallarını uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak sterilizasyon ve dezenfeksiyon yöntemlerini uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak izolasyon önlemlerini alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hastane enfeksiyonlarından korunmaya yönelik önlemleri alır.

REHABİLİTASYON DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak rehabilitasyon hizmetleri, yaşlının aktivite ve uğraş terapisi ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Yaşlının kuruma oryantasyonunu sağlar.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yaşlının sosyal ve fiziksel rehabilitasyon faaliyetlerini yürütür.

Modül Adı: Rehabilitasyon Hizmetleri

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yaşlının sosyal rehabilitasyon etkinliklerini yürütür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yaşlının fiziksel rehabilitasyon faaliyetlerini yürütür.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak fiziksel, zihinsel ve sanatsal aktivite programlarını uygular/uygulatır.

Modül Adı: Aktivite ve Uğraş Terapisi

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak planlanan fiziksel aktivite programlarını uygular/uygulatır.
- Planlanan zihinsel aktivite programlarını uygular/uygulatır.
- Planlanan sanatsal aktivite programlarını uygular.

TIBBİ TERMİNOLOJİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; tıbbi terimlere ait kök, ön ek, son ek, kısaltmalar, insan anatomisinin temel tanımları, anatomik terimler ve vücut sistemlerinin hastalık, semptom ve ameliyatlarına ilişkin tıbbi terimleri kullanma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 3

Kazanım 1: Tıbbi terimlere ait kökleri, ön ekleri, son ekleri, insan anatomisine ilişkin temel tanımları ve kısaltmaları kullanır.

Modül Adı: İnsan Anatomisine İlişkin Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Tıbbi terimlerde kökleri, tekil ve çoğul terimleri kullanır.
- Tıbbi terimlerde konum, yer, miktar, eylem ve olumsuzluk bildiren ön ekleri kullanır.
- Tıbbi terimlere ait son ekleri kullanır.
- İnsan anatomisine ilişkin temel tanımları, ortak tanı yöntemlerini ve kısaltmaları kullanır.

Kazanım 2: Hareket sistemi, sinir sistemi ve psikiyatri ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Hareket ve Sinir Sistemi İle Psikiyatrik Hastalıklara İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hareket sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Sinir sistemi ve psikiyatrik hastalıklar ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 3: Solunum ve sindirim sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Solunum ve Sindirim Sistemine İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Solunum sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Sindirim sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 4: Kardiyovasküler sistem ve kan, kan yapıcı organlarla ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Kardiyovasküler Sistem İle Kan ve Kan Yapıcı Organlara İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kardiyovasküler sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Kan ve kan yapıcı organlar ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 5: Üriner, genital ve endokrin sistemlerle ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Üriner, Genital ve Endokrin Sisteme İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Üriner sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Genital sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Endokrin sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 6: Göz, kulak-burun-boğaz ve derinin anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Göz, Kulak-Burun-Boğaz ve Deriye İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Göz ile ilgili; anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Kulak-Burun-Boğaz ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Deri ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

TEMEL İLAÇ BİLGİSİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; farmakoloji ile ilgili temel kavramları, ilaçların farmasötik şekilleri, veriliş yolları, sistemlere etkili ilaçları, kemoterapötik ilaçları ayırt etmeye yönelik bilgi becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Avrupa Farmakopesine uygun olarak farmakoloji ile ilgili temel kavramları, ilaçların farmasötik şekillerini ve veriliş yollarını açıklar.

Modül Adı: Farmakoloji İle İlgili Temel Kavramlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/18 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Avrupa Farmakopesi'ne uygun olarak farmakoloji ile ilgili temel kavramları ve ilaçların farmasötik şekillerini ayırt eder.
- Avrupa Farmakopesi'ne uygun olarak ilaçların veriliş yollarını ayırt eder.

Kazanım 2: Sinir ve endokrin sisteme etkili ilaçları doğru olarak açıklar.

Modül Adı: Sinir ve Endokrin Sisteme Etkili İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/18 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Otonom sinir sistemine etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.
- Santral sinir sistemine etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.
- Endokrin sisteme etkili ilaçları ayırt eder.

Kazanım 3: Dolaşım ve solunum sistemine etkili ilaçları doğru olarak açıklar.

Modül Adı: Dolaşım ve Solunum Sistemine Etkili İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Dolaşım sistemine etkili ilaçları ayırt eder.
- Solunum sistemine etkili ilaçları ayırt eder.

Kazanım 4: Sindirim ve üriner sisteme etkili ilaçları doğru olarak açıklar.

Modül Adı: Sindirim ve Üriner Sisteme Etkili İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Sindirim sistemine etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.
- Üriner sisteme etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.

Kazanım 5: Kemoterapötik ilaçları sınıflandırarak kemoterapötiklerin kullanım alanlarını ve vücut üzerindeki etkilerini açıklar.

Modül Adı: Kemoterapötik İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Avrupa Farmakopesi doğrultusunda kemoterapötik ilaçları sınıflandırır.
- Avrupa Farmakopesi doğrultusunda kemoterapötiklerin kullanım alanlarını ve vücut üzerindeki etkilerini ayırt eder.

HASTA VE YAŞLI PSİKOLOJİSİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; psikoloji ile ilgili temel kavram ve olgular, kişilik özellikleri, duyguları kontrol etme, afet ve travmalarda hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlama, hasta, yaşlı ve çocuklara yönelik şiddet, ihmal ve istismar ile yaşlılarda sık görülen, duygu durum bozuklukları ve ruhsal hastalıklarda destek sağlama ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 4

Kazanım 1: Psikolojik kuramları, sağlık psikolojinin çalışma alanlarını, fiziki çevrenin organizmaya etkilerini, algı, bilinç, öğrenme ve bellek süreçlerini açıklar.

Modül Adı: Psikoloji İle İlgili Temel Kavram ve Olgular

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Sağlık psikolojisindeki kuramları açıklar.
- Psikolojinin çalışma alanlarını açıklar.
- Fiziki çevrenin organizmaya etkilerini açıklar.
- Algının özelliklerini açıklar.
- Psikolojide normal ve farklı bilinç durumlarını açıklar.
- Öğrenme ve bellek süreçlerini açıklar.

Kazanım 2: Gelişim dönemlerine ait kişilik özelliklerini ve davranış bozukluklarını açıklar.

Modül Adı: Kişilik Özellikleri

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Gelişim dönemlerini açıklar.
- Kimlik kavramı ve kimlik oluşumunu açıklar.
- Normal davranış ve davranış bozukluklarını açıklar.

Kazanım 3: Öfke, kaygı, çatışma durumlarında duygularını kontrol ederek sorunlarını çözer.

Kazanım 4: Zaman yönetimi teknikleri ile zamanı doğru kullanır.

Modül Adı: Duyguları Kontrol Etme

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Öfkeyle baş etme yollarını açıklar.
- Kaygı ile baş etme yollarını açıklar.
- Çatışmaya ilişkin yönetsel yaklaşımları ve çatışma yönetiminde izlenecek teknikleri açıklar.
- Sorun çözmenin aşamalarını açıklar.
- Zaman yönetimi tekniklerini açıklar.

Kazanım 5: Hasta Hakları Yönetmeliği, Çocuk Hakları Sözleşmesi doğrultusunda pediatrik, geriatrik, sosyal hizmete muhtaç hastalara psikolojik destek sağlar.

Kazanım 6: Kronik ve terminal dönemdeki hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlar

Modül Adı: Hasta ve Yakınlarına Psikolojik Destek

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hasta Hakları Yönetmeliği ve Çocuk Hakları Sözleşmesi doğrultusunda pediatrik hastaya psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda geriatrik hastalara psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda sosyal hizmete muhtaç hastalara psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda kayıplarda psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda kronik ve terminal dönemdeki hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlar.

Kazanım 7: Afet ve travmatik olaylara maruz kalmış kişilere psikolojik destek sağlar.

Kazanım 8: Sakinleştirme teknikleri ile saldırgan ve ajite hastaya psikolojik destek sağlar.

Kazanım 9: Tükenmişlik sendromunda kullanılacak savunma mekanizmalarını ayırt eder.

Modül Adı: Afet ve Travmalarda Psikolojik Destek

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Afete maruz kalmış kişilere psikolojik desteğin önemini açıklar.
- Travmatik olaylara maruz kalmış kişilere psikolojik desteğin önemini açıklar.
- Saldırgan ve ajite hastaya yaklaşım ilkelerini açıklar.
- Tükenmişlik sendromuyla baş etme yollarını açıklar.

Kazanım 10: Şiddet, ihmal ve istismar durumlarında yaşlı, çocuk ve bakıma muhtaç kişilere psikolojik destek sağlar.

Modül Adı: Şiddet, İhmal ve İstismar

Modülün Önerilen Süresi: 40/16ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hasta ve yaşlı bireylere uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın türlerini, nedenlerini, belirtilerini, psikolojik sonuçlarını ve önleme çalışmalarını açıklar.
- Çocuklara uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın türlerini, nedenlerini, belirtilerini, psikolojik sonuçlarını ve önleme çalışmalarını açıklar.

Kazanım 11: Yaşlılarda sık karşılaşılan ruhsal bozukluklarda psikolojik destek sağlar.

Modül Adı: Ruh Sağlığı ve Psikolojik Bozukluklar

Modülün Önerilen Süresi: 40/20ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Ruh sağlığı ve önemini ayırt eder.
- Ruhsal bozukluklarda görülebilecek belirti ve bulguları ayırt eder.
- Ruhsal bozukluklarda psikolojik destek sağlar.

HASTA BAKIMI DAL DERSLERİ

HASTALIKLAR BİLGİSİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; solunum, dolaşım, kan, sindirim, endokrin, sinir, ürogenital sistem, eklem ve duyu organları, immün sistemler ve alerji hastalıkları ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 5

Kazanım 1: Üst ve alt solunum yolu hastalıklarını ayırt eder.

Modül Adı: Solunum Sistemi Hastalıkları

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Üst solunum yolu hastalıklarını açıklar.
- Alt solunum yolu hastalıklarını açıklar.

Kazanım 2: Dolaşım sistemi hastalıklarını ayırt eder.

Modül Adı: Dolaşım Sistemi Hastalıkları

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kalp hastalıklarını gruplandırarak açıklar.
- Koroner damar hastalıklarını açıklar.
- Periferik damar hastalıklarını açıklar.
- Kan basıncı bozukluklarını açıklar.

Kazanım 3: Kan hastalıklarını ayırt eder.

Modül Adı: Kan Hastalıkları

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Anemileri gruplandırarak açıklar.
- Pıhtılaşma bozukluklarını açıklar.
- Lösemileri açıklar.

Kazanım 4: Sindirim sistemi hastalıklarını ayırt eder.

Modül Adı: Sindirim Sistemi Hastalıkları

Modülün Süresi: 40/25 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Özofagus ve mide hastalıklarını açıklar.
- İnce ve kalın bağırsak hastalıklarını açıklar.
- Karaciğer ve safra kesesi hastalıklarını açıklar.

Kazanım 5: Endokrin sistem hastalıklarını ayırt eder.

Modül Adı: Endokrin Sistem Hastalıkları

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hipofiz bezi hastalıklarını açıklar.
- Troid ve paratiroid bezi hastalıklarını açıklar.
- Pankreas hastalıklarını açıklar.
- Sürrenal bez hastalıklarını açıklar.

Kazanım 6: Santral sinir sistemi ve serebrovasküler hastalıkları ayırt eder.

Modül Adı: Sinir Sistemi Hastalıkları

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Santral sinir sistemi hastalıklarını açıklar.
- Serebrovasküler hastalıkları açıklar.

Kazanım 7: Üriner sistem hastalıklarını ayırt eder.

Kazanım 8: Kadın ve erkek genital sistem hastalıklarını ayırt eder.

Modül Adı: Üro-Genital Sistem Hastalıkları

Modülün Süresi: 40/25 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Üriner sistem hastalıklarını açıklar.
- Kadın genital sistem hastalıklarını açıklar.
- Erkek genital sistem hastalıklarını açıklar.

Kazanım 9: Eklem ve Duyu organları hastalıklarını ayırt eder.

Modül Adı: Eklem ve Duyu Organları Hastalıkları

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Eklem hastalıklarını açıklar.
- Duyu organları hastalıklarını açıklar.

Kazanım 10: İmmün sistem ve alerjik hastalıkları ayırt eder.

Modül Adı: İmmünolojik ve Alerjik Hastalıklar

Modülün Önerilen Süresi: 40/10 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Otoimmün bozuklukları açıklar.
- Alerjik hastalıkları açıklar.

BAKIM TEKNİKLERİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıının yaşam bulguları, beslenmesi, transferi, evde bakım hizmetleri, terminal dönem ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 5

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun yaşam bulgularını alır.

Modül Adı: Yaşam Bulguları

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun tansiyon ölçer.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun vücut ısısını ölçer.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun nabız sayar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun solunum sayar.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun hasta/yaşlıyı oral ve enteral yolla beslenme ilkelerine uygun besler.

Modül Adı: Hasta/Yaşlıının Beslenmesi

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun oral yolla besler.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun enteral yolla besler.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıının tekniğine uygun transferini sağlar.

Modül Adı: Hasta/Yaşlıının Transferi

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kendisinin ve hasta/yaşlıının vücut mekaniğini koruma tekniklerini açıklar.
- Hasta/yaşlıya verilecek pozisyonları açıklar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun yataktan sedyeye, sedyeden yatağa nakleder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun sandalyeye oturtur.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta/yaşlıyı tekniğine uygun ayağa kaldırır ve yürütür.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak evde bakım hizmetlerini yürütür.

Modül Adı: Evde Bakım Hizmetleri

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Evde bakım hizmetlerini açıklar.
- Hasta/yaşlıının uyku düzenini sağlamak için yapılması gerekenleri açıklar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak bilinci açık veya kapalı yatağa bağımlı hasta/yaşlıının bakımını yapar.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak terminal dönem ve ölüm sonrası işlemleri yapar.

Modül Adı: Terminal Dönem ve Sonrası İşlemler

Modülün Önerilen Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak terminal dönemdeki hasta/yaşlıya bakım yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ölüm sonrası işlemleri yapar.

ENFEKSİYON HASTALIKLARINDAN KORUNMA DERSİ

Bu derste öğrenciye; enfeksiyon zinciri, enfeksiyon etkenleri, enfeksiyon hastalıkları ve enfeksiyon hastalıklarından korunma, enfeksiyon kontrol önlemleri ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 3

Kazanım 1: Enfeksiyon zinciri, enfeksiyon etkenleri ve bulaşma yollarını açıklar.

Kazanım 2: Enfeksiyon hastalıklarının belirti, bulgu ve korunma yollarını açıklar.

Modül Adı: Enfeksiyon Hastalıkları

Modülün Önerilen Süresi: 40/32 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Enfeksiyon hastalıklarında temel kavramları ve enfeksiyon zincirini açıklar.
- Enfeksiyon etkenlerini ve bulaşma yollarını açıklar.
- Enfeksiyon hastalıklarının genel belirti ve bulgularını açıklar.
- Bulaşma yoluna göre enfeksiyon hastalıklarından korunma yollarını açıklar.

Kazanım 3: Enfeksiyon hastalıklarından korunmada bireye ve çevreye yönelik koruyucu önlemleri açıklar.

Modül Adı: Enfeksiyon Hastalıklarında Koruyucu Önlemler

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Bireye yönelik koruyucu önlemleri açıklar.
- Çevreye yönelik koruyucu önlemleri açıklar.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enfeksiyonlardan korunmada asepsi, antisepsi kurallarına uyar.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enfeksiyon hastalıklarını önlemek için sterilizasyon ve dezenfeksiyon yöntemlerini uygular.

Kazanım 6: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak bulaşıcı hastalıklardan ve hastane enfeksiyonlarından korunmada izolasyon önlemlerini alır.

Modül Adı: Enfeksiyon Kontrolü

Modülün Önerilen Süresi: 80/52 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak asepsi ve antisepsi kurallarını uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak sterilizasyon ve dezenfeksiyon yöntemlerini uygular.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak izolasyon önlemlerini alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hastane enfeksiyonlarından korunmaya yönelik önlemleri alır.

TIBBİ TERMİNOLOJİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; tıbbi terimlere ait kök, ön ek, son ek, kısaltmalar, insan anatomisinin temel tanımları, anatomik terimler ve vücut sistemlerinin hastalık, semptom ve ameliyatlarına ilişkin tıbbi terimleri kullanma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 3

Kazanım 1: Tıbbi terimlere ait kökleri, ön ekleri, son ekleri, insan anatomisine ilişkin temel tanımları ve kısaltmaları kullanır.

Modül Adı: İnsan Anatomisine İlişkin Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Tıbbi terimlerde kökleri, tekil ve çoğul terimleri kullanır.
- Tıbbi terimlerde konum, yer, miktar, eylem ve olumsuzluk bildiren ön ekleri kullanır.
- Tıbbi terimlere ait son ekleri kullanır.
- İnsan anatomisine ilişkin temel tanımları, ortak tanı yöntemlerini ve kısaltmaları kullanır.

Kazanım 2: Hareket sistemi, sinir sistemi ve psikiyatri ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Hareket ve Sinir Sistemi İle Psikiyatrik Hastalıklara İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hareket sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Sinir sistemi ve psikiyatrik hastalıklar ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 3: Solunum ve sindirim sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Solunum ve Sindirim Sistemine İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Solunum sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Sindirim sistemi ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 4: Kardiyovasküler sistem ve kan, kan yapıcı organlarla ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Kardiyovasküler Sistem İle Kan ve Kan Yapıcı Organlara İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Kardiyovasküler sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Kan ve kan yapıcı organlar ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 5: Üriner, genital ve endokrin sistemlerle ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Üriner, Genital ve Endokrin Sisteme İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Üriner sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Genital sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Endokrin sistem ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Kazanım 6: Göz, kulak-burun-boğaz ve derinin anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

Modül Adı: Göz, Kulak-Burun-Boğaz ve Deriye İlişkin Tıbbi Terimler

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Göz ile ilgili; anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Kulak-Burun-Boğaz ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.
- Deri ile ilgili anatomik, hastalık, semptom ve ameliyat terimlerini kullanır.

TEMEL İLAÇ BİLGİSİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; farmakoloji ile ilgili temel kavramları, ilaçların farmasötik şekilleri, veriliş yolları, sistemlere etkili ilaçları, kemoterapötik ilaçları ayırt etmeye yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Avrupa Farmakopesine uygun olarak farmakoloji ile ilgili temel kavramları, ilaçların farmasötik şekillerini ve veriliş yollarını açıklar.

Modül Adı: Farmakoloji İle İlgili Temel Kavramlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/18 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Avrupa Farmakopesi'ne uygun olarak farmakoloji ile ilgili temel kavramları ve ilaçların farmasötik şekillerini ayırt eder.
- Avrupa Farmakopesi'ne uygun olarak ilaçların veriliş yollarını ayırt eder.

Kazanım 2: Sinir ve endokrin sisteme etkili ilaçları doğru olarak açıklar.

Modül Adı: Sinir ve Endokrin Sisteme Etkili İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/18 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Otonom sinir sistemine etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.
- Santral sinir sistemine etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.
- Endokrin sisteme etkili ilaçları ayırt eder.

Kazanım 3: Dolaşım ve solunum sistemine etkili ilaçları doğru olarak açıklar.

Modül Adı: Dolaşım ve Solunum Sistemine Etkili İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Dolaşım sistemine etkili ilaçları ayırt eder.
- Solunum sistemine etkili ilaçları ayırt eder.

Kazanım 4: Sindirim ve üriner sisteme etkili ilaçları doğru olarak açıklar.

Modül Adı: Sindirim ve Üriner Sisteme Etkili İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Sindirim sistemine etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.
- Üriner sisteme etkili ilaçları doğru şekilde ayırt eder.

Kazanım 5: Kemoterapötik ilaçları sınıflandırarak kemoterapötiklerin kullanım alanlarını ve vücut üzerindeki etkilerini açıklar.

Modül Adı: Kemoterapötik İlaçlar

Modülün Önerilen Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Avrupa Farmakopesi doğrultusunda kemoterapötik ilaçları sınıflandırır.
- Avrupa Farmakopesi doğrultusunda kemoterapötiklerin kullanım alanlarını ve vücut üzerindeki etkilerini ayırt eder.

HASTA VE YAŞLI PSİKOLOJİSİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; psikoloji ile ilgili temel kavram ve olgular, kişilik özellikleri, duyguları kontrol etme, afet ve travmalarda hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlama, hasta, yaşlı ve çocuklara yönelik şiddet, ihmal ve istismar ile yaşlılarda sık görülen, duygu durum bozuklukları ve ruhsal hastalıklarda destek sağlama ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 4

Kazanım 1: Psikolojik kuramları, sağlık psikolojinin çalışma alanlarını, fiziki çevrenin organizmaya etkilerini, algı, bilinç, öğrenme ve bellek süreçlerini açıklar.

Modül Adı: Psikoloji İle İlgili Temel Kavram ve Olgular

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Sağlık psikolojisindeki kuramları açıklar.
- Psikolojinin çalışma alanlarını açıklar.
- Fiziki çevrenin organizmaya etkilerini açıklar.
- Algının özelliklerini açıklar.
- Psikolojide normal ve farklı bilinç durumlarını açıklar.
- Öğrenme ve bellek süreçlerini açıklar.

Kazanım 2: Gelişim dönemlerine ait kişilik özelliklerini ve davranış bozukluklarını açıklar.

Modül Adı: Kişilik Özellikleri

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Gelişim dönemlerini açıklar.
- Kimlik kavramı ve kimlik oluşumunu açıklar.
- Normal davranış ve davranış bozukluklarını açıklar.

Kazanım 3: Öfke, kaygı, çatışma durumlarında duygularını kontrol ederek sorunlarını çözer.

Kazanım 4: Zaman yönetimi teknikleri ile zamanı doğru kullanır.

Modül Adı: Duyguları Kontrol Etme

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Öfkeyle baş etme yollarını açıklar.
- Kaygı ile baş etme yollarını açıklar.
- Çatışmaya ilişkin yönetsel yaklaşımları ve çatışma yönetiminde izlenecek teknikleri açıklar.
- Sorun çözmenin aşamalarını açıklar.
- Zaman yönetimi tekniklerini açıklar.

Kazanım 5: Hasta Hakları Yönetmeliği, Çocuk Hakları Sözleşmesi doğrultusunda pediatrik, geriatrik, sosyal hizmete muhtaç hastalara psikolojik destek sağlar.

Kazanım 6: Kronik ve terminal dönemdeki hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlar

Modül Adı: Hasta ve Yakınlarına Psikolojik Destek

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hasta Hakları Yönetmeliği ve Çocuk Hakları Sözleşmesi doğrultusunda pediatrik hastaya psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda geriatrik hastalara psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda sosyal hizmete muhtaç hastalara psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda kayıplarda psikolojik destek sağlar.
- Hasta Hakları Yönetmeliği doğrultusunda kronik ve terminal dönemdeki hasta ve yakınlarına psikolojik destek sağlar.

Kazanım 7: Afet ve travmatik olaylara maruz kalmış kişilere psikolojik destek sağlar.

Kazanım 8: Sakinleştirme teknikleri ile saldırgan ve ajite hastaya psikolojik destek sağlar.

Kazanım 9: Tükenmişlik sendromunda kullanılacak savunma mekanizmalarını ayırt eder.

Modül Adı: Afet ve Travmalarda Psikolojik Destek

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Afete maruz kalmış kişilere psikolojik desteğin önemini açıklar.
- Travmatik olaylara maruz kalmış kişilere psikolojik desteğin önemini açıklar.
- Saldırgan ve ajite hastaya yaklaşım ilkelerini açıklar.
- Tükenmişlik sendromuyla baş etme yollarını açıklar.

Kazanım 10: Şiddet, ihmal ve istismar durumlarında yaşlı, çocuk ve bakıma muhtaç kişilere psikolojik destek sağlar.

Modül Adı: Şiddet, İhmal ve İstismar

Modülün Önerilen Süresi: 40/16ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Hasta ve yaşlı bireylere uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın türlerini, nedenlerini, belirtilerini, psikolojik sonuçlarını ve önleme çalışmalarını açıklar.
- Çocuklara uygulanan şiddet, ihmal ve istismarın türlerini, nedenlerini, belirtilerini, psikolojik sonuçlarını ve önleme çalışmalarını açıklar.

Kazanım 11: Yaşlılarda sık karşılaşılan ruhsal bozukluklarda psikolojik destek sağlar.

Modül Adı: Ruh Sağlığı ve Psikolojik Bozukluklar

Modülün Önerilen Süresi: 40/20ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Ruh sağlığı ve önemini ayırt eder.
- Ruhsal bozukluklarda görülebilecek belirti ve bulguları ayırt eder.
- Ruhsal bozukluklarda psikolojik destek sağlar.

3. SEÇMELİ DERSLER

Öğrencilerin hedefledikleri ve yöneldikleri alanda, gelişmelerine veya ilgi ve istekleri doğrultusunda çeşitli programlarda ilerlemelerine, kişisel yeteneklerini geliştirmelerine imkân sağlayan derslerdir.

Seçmeli dersler, Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararlar ile Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Uygulanacak Haftalık Ders Çizelgelerinin ekinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda seçmeli dersler tablosundaki dersler, öğrenim görülen alan/dal dersleri veya diğer alan/dalların derslerinden de seçilebilir.

Seçmeli derslerin seçiminde, varsa o derse ait diğer programlar sıra takip eder ve önceden alınması gereken dersler göz önünde bulundurulur.

Seçmeli derslerin haftalık ders çizelgesinde belirtilen haftalık ders saati kadar alınması zorunludur.